

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLA
O-vár. Vizi-utca, 231. sz. 1. emeleten

Megjelen e lap hetenkint négyszer u. m. Vasárnap, Kedden, Csütörtökön és Szombaton.
Ara ötvégre 2 ft o. é. Hirdetési ár: négyhasás sorért először 7 kr, másodszor 6 kr, harmad-
szor 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr bélyegző. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

KIADÓ-HIVATAL:
Közútposta, STEIN J. könyvkereskedése.

Kazinczy Gábor beszédéből. *)

Midőn napirendünk egyszerű igéit látva: „az ország-gyűlés teendőiről”, e feladat nagyszerűségét, a tért a hol állunk; a viszonyokat, mik közé ékeltek; a látpontok magasságát — honnan, ez idő szerint, hazánknak házi ügyeit is tekinteni szükséges — önértésemnek szerénységre utaló mértékével egybevetem: csakis a kötelesség parancsa az, mely némán maradni tilt. Mig a szív érzése arra von-
zana, hogy Mariusként Carthago dőlédékein, a fájdalomnak ülők gyászünnepét, megadással várva az igazságos Isten ítéletzavát; a polgár tartozása: egy évezred feldúlt crea-
tióinak romai között az új élet jelenségeit bávárlani, fáradalmait keresni, kitörlni szemeiből a könnyűt, hogy látását ne fátýolozza el, és megállni és kiállni a gyötrelmes tusát a politikai ész és a hazafias szív között; korlátokat vonni egyéni hajlamai és szenvedelmiei köré, hogy a közszabad-ság majdan annál tágabb téren mozogjon.

Táblabírói ösztönzésekkel kezdem, hogy elmond-jam önöknek nyílt hitvallásomat:

Valamint az alkotmányos monarchiát, nem annyira el-meleti meggyőződésből, mint történelmi okoknál fogva, azon szükséges formának tartom, mely áthadázó kapesot szó a mult hagyományai s a jövő fejleményei közt;

s miként a természetben, ugy a népek életében van-nak idősavak, midőn a történelmi fejlődés mintegy s z i -
n e t e l n i látszik, de Isten által kijelölt ösvényről, mie-lőtt befejezte, l e n e m l é p s o h a;

ugy multunk megtagadása, a jövőről gyáva lemondás lenne, ha a magyar szemei előtt, v e g e z é l k é n t, más egyéb lebegne, mint édes hazánk ügyét azon ösvényre ve-zérleni, mit mit történelmének első féleзде kijelölt.

Ugy viszont, a persák példabeszéde szerint: ha saját házad fedele ívegből vagyon, ne dobálgass követ a szom-széd ház födelére. —

— Míota a habsburgi szerény vár urát, 688 év előtt, a római szent birodalom élére állítja a sors egyik véletlene; s valamint életfeladásul, ugy utódai hagyományos kötele-zéseként tarták szem előtt, e v é l e t l e n ö r k s é -
g e t biztosítani s gyarapítani: két jellemvonás az, mely veres fonaként szövődik át e ház történetén: a családi ér-dek, az absolutisticus irány. S valljuk be, hogy a büség, mit ez ösvényről sem a változó sors, sem annyi nemzedék különböző egyénisége leteríteni nem birt; hogy azon szívós kitarítás, mely annyiszor kiállta, túlélte a sütyedést, a megalázást; az a hitszerű ragaszkodás, mit a kétségbeesés nem birt megtörni soha, s hű ma-radt magához egyiránt, midőn a Habsburgok öröksége föl-lott a nap le nem szállt soha, vagy I. Lipót halálakor 900 méröldnyi területre apadt le: mindez, valljuk be, e ház rideg történelmét bizonyos meglepő, mondhatnók mysticus világításban tünteti fel, Azonban, közelebbről elemezev, e politika a rövidlátásé, minek teendőit napról napra a köz-vetlen siker tüzi ki; a kisserűségé, mely önértékének szűk gyűrűzetéből kiemelkedni nem bir; tehát, végeredményei-ben, az öngyilkosságé.

I. Péter csár kezében az absolut hatalom korbácsa ös-vényt tört magas czélok felé, s népe nyers tömeget egy nagy eszme eszközeivé akarta képzni. Mit a Romanow-ház töle örökölt, az nem szik családi — az állami poli-tika volt. Ennek bizonyosánul tekintí magát minden utó-da; ez a nagy cél, mit megközelíteni tör; ezen s a mesz-se jövőn, s nem a pillanat vívmányain csüggnék szemei.

A Caesárok utódai pátriumiumként tekinték a kor-nát. Midőn I. Ferdinándot ismét a kedvező véletlen, mely ugy látszik, e dynastia vélangyala, sz. István birodalmához juttatá: egy szerzeléssel többnek tekinté azt, s érzék nél-kiül azon történelmi momentumra, mit ez „országok szöv-et-kezése” mutat: elégnék tartá, nemét a haszonbér rendszer-nek alkalmazni reá.

Ha ő s utódai elég bátrak szakítani a multtal, s elég bölesek követni az ösvényt, mit eléjük nemzeti nagy kirá-lyaink politikája kitűzött; ha a kereszténység ügyének élé-re állanak, s Magyarországy misszióját a kelet felé fölérte, hatalmuk természetes súlypontját Magyarországra helyezik: döntő álláspontot vivnak ki a jelenben, uraivá lesznek a jövőnek, s a hofburgi kufár politika világörténeti magas-ságra emelkedik.

Nem birtak, nem mertek, nem akartak. Az önzés sy-siphusi konokságával, nyugaton, Spanyol- és Olaszországy harezétére, pazarlák el az erőt, mely kelet uraivá teendő, s inkább gyűlölvé az alkotmányosságot mint a hogy még házuk érdekeit szereték: koczára tevék vajmi gyakran ezt is, hogy amazt e nemzet szívéből, vagy legalább intéz-ményeiből kiirtsák. Pusztítani hagytak az ellenségnek, pusztítottak maguk, hogy majd a kétségbeesésig zaklatott nem-zettel, mint meghódítottal, a „jus armorum” szerint bánha-sanak el; s ha nem sikerült — a minthogy akkor sem si-került, midőn Magyarországot néhány nagy ur képviselte

*) Az elragadtatás, melyet a remek beszéd a törvényhozókra szintgy, mint a diszes karzati közönség minden osztályaira gyakorolt, — a mely benyomás, mely szakadatlan üdvözlő riadásokban nyilatkozott, azon benső meggyőződést támasztja bennünk, hogy az ünnepek szónok klasszikus szellemet lehelő szavai a felirati jeles indítvánnyal vajdó el-mékre ugyan azon termékeny hatást gyakorolándják, melyet a gondosan elvetett nemek magra a napsugárak árasztanak.

Bámultuk a nagy lelki erőt, melylyel a gyengélkedő egességű férfú a másfél óráig tartó beszéd alatt a vértörítés ismételt visszatérését legyőzé.

A „P. Hírnök” megjegyzése.

— a nemzetlenítés mérgező s a szibbasztás halk vagy erő-szakos politikáját követék. Kifelé a haza törvényes, hatá-raít elvesztegetve, benn az előretörő nemzet jogos köve-telményei ellenében a concessiók morzsálekait nyújtogatva, s egyszersmind a belső feloszlás sárkány fogait veteményez-ve; feluszítva az anarchiát s a létező és ujteremtett nem-zetiségek igényeit, zila népfajokból, a történelem megha-zudtolásával, politikai individualitásokat gyártván.

Mi gondoljuk reá, hogy mind ez izgatás nem egyéb, mint egy élethalálharez manifestuma az összes Ausztia ellen; s hogy Magyarországot fogasztva, metélve, azon ba-talom kezére játsznak öngyilkosnak, melynek zászlaján, a kettős kereszt ragyog; s mit Constantinként, azon hit vezé-rel előre, mindig előre: In hoc signo vinces?

Mint a kertész, kést és karót használ, hogy fiatal cse-metének túl-gazdag növényzetét czélszerűen szabályozza; de tudja, hogy az agg törzsre nézve más választása nincs, mint szabadon hagyni százados koronáját, mit a balta meg-dönthet ugyan, de kés és olló többé nem idomít: — Ausztia emé hagyományos rendszerének és állásának az tehat hibája — s tudjuk, hogy a politika hét halálos büne egyúttleg hi-bának nevezetik — hogy a nemzet jellemét, történelmét s jogait ignorálva, szintoly természetlen és elkésett, mint önkényes s igazságtalan. Innen az az ellentétes viszony és benső szakadás a nép és trón között, mint, az eddig járt ösvényen, nem volt és nincs és nem lesz, mert nem le-het seumi mód, mindaddig, míg Ausztriának mind politikája, mint positiója meg nem változik.

S eme benső háborúnak egyik momentumát képezi az 1848. alkotmányos küzdelem azon 11 évig tartott forra-dalom, mely reá következett. Sebhelyeit nem illetem.

Hiszen a szó elhalaványodnék, ha esetlenül merészle-né, a szív megszakadna véres emlékeinek sulya alatt. Au-ferre, trucidare, rapere, falsis nominibus imperium, et ubi solitudinem feerint, pacem appellanti. Hadjárat volt Isten és ember ellen; pusztíta lelket és vagyont. Si aerarium ambio-tione exhauseris, per seclera supplemum sit — mit bánta! mi gondja, hogy a pietas érzelmé a trón iránt egy tükör-lap, min borlatot hagy egy lehellet is, sérélme pedig hely-rehozhatatlan! —

Mit gondolt vele, mit gondolt bár mivel! A leghatal-masabb forradalmár, a „tények logicájának” vaskarja kel-lott hogy utjába álljon.

Mint az orvos, ki tanulmányozása tárgyává teszi a gyötrelmeket: szabadon, visszapillantásként, pár szóval érin-temen: mit nyérnek mi mind e vesztességgel, mit vesztettek ök mind e diadalal.

Poetai hajlamaink a politikában, Párisország mozgal-mas népe felé vonzanak, mentséget találva balfogásainak, fátýolt borítva eredményeikre s analógiákat keresve a mik nincsenek.

A mi 1848-ki forradalmunk — ha annak nevezhető; én ugyan legfőbb dicsőségét abban látom, hogy nem az vala — nem socialis volt mint a francia, hanem politikai. Nem a nép ténye volt, hanem az értelmiség cselekvé-nye; bilenseket tépett el, azok által, kik arra jogosítva voltak. Midőn a törvény igéit a harcok riadója akarta el-némítani: nem socialis rétegek és felekezetek álltak szem-ben egymással, a legázott önérték gyűlöletével s az erő-szak diadalának bösz érzetével, az egykori positiók felett: hanem az összes nemzet alakult egy táborra, tudván, hogy a véres koczka az ő sorsa felett vetetett el.

A koczka perdült, vesztett, egyelőre. Miként Ilium ca-taiban a vívók segédére alászálltak az istenek: a gondvisé-lés akarta, hogy reánk nézve — miként a csigának sebhe-lyén fakad fel a drága gyöngy — e vesztésben legyen a diadal (s a diadalnaknak ára nincs); míg a Danaus utó-dai elmondhaták: még egy ily győzelem és veszve vagyunk.

A mi vesztéségnik gazdag jutalma lön: az áldozás patriotismusa, melynek gyökérszála az ephemer érde-kek felszínén túl, le a szív mélységeig nyulnak alá. Áldoz-va megtanultuk szeretni a hazát. És megtanultuk, bár-mi drága áron:

hogy szenvedjen a nemzet bármit is — hagyján! meg nem bukkott, ha meg nem hajlott előbb, mig ki nem me-rité minden erejét.

E két nagy eredmény okozta, hogy mig máshol, ily csapások folytán, a legjobbak is fájó resignatióval vonulnak énjöbke vissza s a bukást gyogyíthatlannak, vagy csak egy eltűrhetőknek tartják, ha azt, sőt magát a hont is, elfeledni törekednek: mi kirkül a világ, Isten maga elfeledkezni lát-szott, meg nem felejtkezéznk sem a hazáról, sem magunkról. Antaeus csatája volt az Heraklessel. Az öntudat s a kötele-ség érzete fenntartott gyötrelmeink sulya alatt. Sújtoltatánk; miként a vasból a kalapács ütése alatt a salak az a mi kiporlik: minden csapás tisztíta, erősbíte. „Alábulott a mi fejünk koronája,” soraink meggyérültek, néhol pótolhatlanul: de a nagy egyesek helyeire tömr tömegek tolonganak ihlett lelkesedéssel sziveikben — csöppek, mikből az Ocean habverése alakul.

Adjuk meg mindenkinek a magáét, a reakciónak is. Bösz dühében nem látta, hogy a Gondviselés visszaöle lön a mi javunkra. Mig máshol a régi ellentétek visszaállítást megkiserlve, a nemzet egyetemét rétegekre, mikre támasz-kodhassék, ügyekvék forgácsolni: itt szemben foglala állást a történelemmel, a jelen törvényes vívmányai-val, a jövő jogosult reményeivel. Mind az a mit cselekvék, egy hadúzenet vala mindenkinek külön, az egyetemenk összesen

S ime, anyagilag kimerülve, erkölcsileg megtörtetve, kiserleteiben eljutva a „világ végeig:” a bécsi kormány „megforduláslról” gondolkozott. Nyilatkozása — politico-finan-ciale operatum egyútt — alamizsnával kínált kifosztogatott tulajdonunkból. S mégis a nemzet böles volt; tudta, satis cito incipis victoriam, ubi provisum fuerit ne vincare; fegy-vernyugvásnak tekinté a békekötés tárgyalása előtt. S az-tán Sz. Agoston ildomos oktatása: Cui licentia iniquitatis eripitur, utiliter vincitur.

Mik történtek october 20-dika után, ismerjük; tanui voltunk ezen alkotmányos mozgolódásnak túl a határokon; láttuk merre kacsint az, s tudtuk hová akarna útni. A bi-mes palást alól kifekették a mephistói attributumok — a régi bécsi nóta, némi uj „verstärkt” variációkkal, — nem egyéb.

A horog nem fogott, a léphez nyulnak; kezét nyujta-nak, kegyelemmel, mely elfutamló mint az árny, kínálnak a jog helyett, mely örökkévaló mint az Isten. Nem birtak el-nyelni mint egészet: szeletekre akarnak metélni; nem tud-tak megúlni: akarják, legyünk, az ő kedvükért, öngyilk-sok; megkiserlék e hazát megsemmíteni: nem sikerült; akarják, tagadjuk meg önszántunkból. Dynastiai érdekeket állítottak volt szemben velünk: a fogás elkopott, most a né-peket akarják, s az uj frigy foglalójául, Magyarországot ígérgetik.

Minden jelenség mutatja, hogy az alku izlenék; egyéb hibája nincs is talán, minthogy gazda nélkül köttetett. Jól-tévünk akarnak lenni minden áron; nyakunkra tolják nagylelkűségüket. Hiába tiltakozunk, hogy nem kívánunk egyebet, mint hagyjanak bennünket a „magunk módja szer-ént” üdvözölni, miként mi hagyjuk őket. Oly annyira nem irigyeljük a vásárlát a mit kaptak, hogy részt sem oha-jtunk belőle. S ha Isten addig élteti őket, hogy a „maguk lábán” járni megtanulnak: örömmel üdvözölnéjük a férfias cselekvés versenyterén. Addig hadd „dobzódjunk mi alkot-mányos orgiáinkban” — az osztrák szabadelvűség stylusa ez — hiszen a hangos csehek, a duzzogó lengyelek s mit én tudom még kik, ott ülnek velök együtt, szép rendben és csendben és testvérségben, az ideális öszbirodalom tám-oszlapai: nekünk elég, ha azt hiszik, hogy mi nem oda valók vagyunk.

Van-e kínzés, hogy — egyesek jóakaratu nyilatkoz-ványain túl — mi ott megértessünk, hol a történelmi jog-állás ellenében a tényleges hatalom, természetnél fogva, vajmi nehezen hall, s a balul értelmezett önérték hallani nem akar? s az anomaliák mind e tömkelege nem lépteti-e életbe — ideiglen bár azon természetellenes frigykötést, mely a szélzetek között szövetezik?

S még egyet az urakhoz ott a Lajthán túl.

Az ő világ kerekzetét a fejedelmek intézkék; ök szab-ták meg a hadviselés tárgyait; határait ök tűzék ki. A nép vívott, győzött, bukkott — teendője ez volt; nem egyéb. Egyetemes conflagratio lehetetlen vala. Az idő e szolgálco-portokat uraik segédeivé, majd ellenőreivé tette; eszmél-kedni készte az elnyomottakat, a magokban gyöngéket, de számosokat egymáshoz ualtta s kapcsolatot szött a had-viselés s a polgárisodás között.

S ime, mintha a csatarendek mögött egy második tá-bor állana — az eszméké, az ügyeké. Minden küzdelemben részt vesz minden nép, tettleg, vagy elvei, reményei és ag-godalmai által. A föld termékei, az agy eszméi, a küző ér-dekei egyiránt a „világ piaczára” özőnlenek. Egy pillanat eszméket érlel meg, mik századokon át pihentek mint a mag, mig a tavasz napsugára megjő; döntő tények lépnek, a panczélos Minervaként, előtérbe, miket egykor oly könnyű s kényelmes volt el-elhoínapozni; „örökre” számított kap-csolatok bomladoznak, miként a népek valódi érdekeinek szövődése követeli.

Mi nem mystificáljuk magunkat. Éle-e még vagy meg-halt-e már a magyarok hazája? hogy e kis kérdéssel nem törődik a nagy világ s börszején a mi elavult diacialis ar-tikulusaink, elpendült fejedelmi esküünk — mint az osztrák papírok — nem tartoznak a „keresett” cikkek közé: vaj-mi bölesen tudjuk mi ezt. De tudunk ám többet is. Azt, hogy e kis „magyar kérdést,” még a Schmerling ur „Szajna parti” békecsászárszánál is nagyobb hatalom: az id ő, vette patrociniuma alá s mögötte mindinkább szineződik egy második, mely egy kis fejtörést, még a nagytekintetű Reich-srath daczára is megérdemel, s mely azt a hires „beteg embert” nem illeti közledebről, mint mindazon terüle-tet, melyen e kérdés szála, meg annyi kanóczként, tovább szövődnek.

Életnek és halálnak kérdése az a nyugat és kelet kö-zött, de s az első sorban az osztrák birodalom létezése fölött.

A németekről tevéen szót, szabadjon azt „egy füst alatt” megtoldarom.

Tisztelt társaink Szalay és Eötvös szelleműs szónok-lata diszpálástot szött a német-magyar ügy fölé, elfűdözni képest e kérdésnek — ha volna — gyöngye oldalait. De a német alatt nem az ő németjeiket oda kinn, s nem a mi magunkéit ide benn, szoktam én, például érteni. Kalapot emelek magam is a Gross-Deutschland derék és tudós népe előtt, habár megnyugsom, hogy nem tartozom közé.

De van a németnek egy saját külön fajtája, uraim, mely ex officio szűletik, bureauban él s acták közé temet-kezik; a civilisatio missionarisanak hirdetvén magát bar-bár földeken: miként a hernyó, ha saját erdejét elpusztíta, seregéstől indul vándorutnak megélni, emészteni. Felajánlja

„jó szolgálatait” minden ügynek, minden országnak a Tájótól a Nőwaig, mert karát és tollát, szívet és esztét árúként hordozza a világ piacára. Mindez azé, a ki többet ad. Minden kitélik belőle: barrikádús és miniszter, porvezér és alter ego, a mint jön, a mint kell. Adj a kezébe egy nemzetet, ő praeparálja úgy miként kívántatik: rombol és szervez, rombolja a hisztóriát s az életet, hogy botor agyának kísérleteit szervezze. És ha mit Isten egyesít, neki feldolgozni sikerült, ha a romlás, eszeveszettség és enyészlet magvait a szívekbe, az agyakba, az institúciókba lerakta; midőn elmondhatja s méltán: „utánam az özönvíz” — akkor, uraim, no akkor háta mögé veszi a mit csinált, Rómába megy, symbolumául választja a keresztet, mint „unica spes mea”. És méltán. Mert hiszen egy idvezítő Isten az csak, ki az ő büneit megbocsáthatja; megváltani nem képes ő sem.

Visszaélek, érzem az önképpé, uraim: mind a mellett kénytelen vagyok azt kikérni, egy kérdést illetően meg, mit a jelenkor bonyodalmai az elméleti viták szerény hátteréből, hol nyugovék, a fölszínre, de sőt az előtérbe sodrottak.

Az ugynevezett „nemzetiségek” kérdését értem, a jogos igény s az ábránd egyiránt formulázva találja mind-azt, mit a létező állapotok ellenében fegyverrel sikerrel felhaználhatni vél. Miként egykor a fejedelmek isteni joga, majd a vallás és hit eszméi egész világáreszeket hoztak mozgalmába s gyakran öntudatos irány nélkül sodródtak tova magokkal, új ösvényeken, új célok felé, s dűlva és irtva új alakulások magvetői lőnek: úgy látszik, hogy korunk keresztesháborúi a „nemzetiségek” zászlói alatt vívandják meg hadjáratukat a történelmi állam és társadalom alapjai ellen.

Chaotikus bonyodalom, melyben jogosult igények és vakmerő követelések, az ábránd jóhiszemű lelkesedése s a léha önhit együtt tolong a szereplés előterébe. „A hódítás ő-szellemé”, „az erőszak uralma”, s viszont: a „történelmi jog”, az „államalakító életföltétele” megannyi jelszó, ott a hol és miként a politikai érdekek sugallják.

Legyen így vagy úgy: a kérdés van, tehát nem ignorálható. S eltekintve a roppant színterrel, mit — továbbárapozó gyuladasként — elfoglal; s azon tömegek nagy száma, mik, már cselekvőleg vagy még szenvedőleg, rajta helyet foglalnak: elmondhatjuk: oly mozgalmak nyíltak meg zsílipjei, milyen ez agg világrészt a népvándorlások korszaka óta meg nem renetet.

A fogalmak bábeli zavarára csatlánczként nyomul előre; a pusztára erőltetett ellenében, konokság; gyöngeségből hátrálni előtte, helytelenség, sőt veszély. Salus reipublicae suprema lex, le- és fölfelé.

Kétségtelen, hogy a nyelv analogiája, s még inkább identitása, hatalmas kötelek a népek között, és miként a physikai conformatio a fajrokonosság jellegeinek egyike: de döntő politikai súlyát, a hogy némely oldalról állítatik, el nem ismerem. Van ennél egy csatlánczként criterium: a történelmi együtt élet által kifejlesztett közös szellem és a geographiai fekvés, mely a határokat kijelöli, s az ezek közti elemeket fűszi utálja. E két kapcsolatot hatalmas minden egyébnél, mert alapja a vér, a föld, a történelem.

A fajrokonosság ethnologiai, a nemzetiségnek történelmi alapja van; s a geographiai positio egy az emberi intézvények fölött álló törvény.

Ha egy nemzetben elég élet-ösztön van, hogy egy államnak létét adjon s maradándóságot biztosítson: kell hogy lelkét és jellemét az egyetem szellemi mediumá tegye. A politikai nép (nemzet) s a népségek közti ezen küzdelmet végig vitta valamennyi nagyobb nemzet s büszkén utal eredményeire.

A francia „szabadság, testvériség s egyenlőség” zászlóját néhány sebhely lyukgátta meg: most fennen hirdeti, hogy „az ő kardja tartá fel a jövőt a nemzetiségi jogok számára”, kevélyen utalván honára, mely az „unitas példányosított tipusát mutatja”. A nemzetisége eszme, fegyver, az ő kezében miután, benn, nincs mit tartania tőle; apostola lön diadalmas harcok után. Nyelve a világé, míg Lothringen és Elsass lakossága ma is tolmácsok által közlekedik bíróságaival; s míg tudósai, Julius Caesar tanúságára hivatkozva, tartogatták emlékeztetben, hogy az egykori Gallia a Rajnán és Alpokig (beleértve Svájcot) terjedt.

A Pyréneken átnyult a celta és gallus faj: geographiai helyzete folytán beolvadt az iberekbe.

S Wales és Skotia (az egykori Caledonia) celta népségeinek semmi faj-analogiája Anglia szász és angol, iber és gallus lakosaival; az alaptípus körvonalmait nem bírták elmosni a századok: s ime az angol államélet és tudomány „népségek, rom- és maradványai” tékiint, miknek „nincs joga követelni, hogy éljenek.”

S miként bántak el a mi kedélyes atyáinkkal s tudós tanárainkkal, a németek, a magok szlávai irányában? Felelet: a hol „assimiláló” nem sikerült: kiirtották őket, a „polgárosodás javára.”

Nem tudjuk-e hogy Hannover és Mecklenburg, Holstein és Anhalt, Poroszhan és Ausztria nagy részének lakossága tót volt; hogy Hamburg és Lübeck, Rostock és Schwerin szláv népek tót nevű székhelyei voltak? s szlávok alapították Lipesét és Dresdát, s hogy az egykori linóknak egy század előtt még saját nyelvű papjok vala?

Nem tudjuk-e, hogy Albert a Medve, valódi kereszties háborút viselt Brandenburg szlávjai ellen; hogy egyik utóda halálos büntetést decretált a szláv nyelv tanítóira, s a Fridriknek vértelen, de irtó hadviselését Pommern, Silésia, Posen nem-német, autohton, nem jövevény s „bekéredzett” lakossága ellen fennen magasztalja jelenleg is a biggadt német „közvélemény” s áldja a német tudomány és hazafiság. Hiszen mind az a mi történt, a nagy „einiges Deutschland” érdekében vagyon.

S valjon miként járt el a mi parányi „barbár” nemzetünk, s nem kivételesen, egyes korszakok nyomása folytán, hanem egy egész ezred folyama alatt?

Mióta az első magyar király, hagyományként öröklő utódaira szent tévedését: „Unius linguae, unusque moris regnum imbecille et fragile est”: a magyar állam egyik élet-

kérdése, megfejtés helyett, kimélettel utaltatott tova, a latin nyelv unalma feleslegessé tévén azon népségek egybeolvadását egy magyar állammá, miket fejedelmek, előbb vallási, majd közgazdasági tekintetnek fogva, tárt kaput nyitottak.

S kiket közénk hozott az inség, vagy reménykedés: e „hospesek” iránt mutat-e fel bármely nemzet e földön oly nagylelkűséget mint a magyar? Feleljenek azon törvények és kiváltságok, mik két századon át mind e betöltő népcsoportnak autonóm állást biztosítanak, sőt statust in statu engedményeznek.

Mutasson fel országot a világtörténelem, melynek székvárosában a „hospes” lakosság hivatalképtelenné decretálhatta a haza fiait; melynek törvényhozása egy bemenekült idegen faj irányában századok előtt már kedvezőbbleg nyilatkozott saját polgárainál? de sőt mutasson fel valaki a pusztaszeri alkotmányozó gyűléstől az utolsó szegedi országgyűlésig egyetlen egy törvényezikelyt, mely egy népséget, mint olyat sérelmesen illette!

S ime, éppen hazánk keblében, előbb a saját halk terén, az osztrák censura sasszárnyai alatt, indult meg az a mozgalom, mely most Pozsonytól Belgrádig, Varasdtól Brasóig veti el lüktetéseit.

Magyarország alkotmányos institúciók védelme alatt, a közhatalomnak — mondhatnók — szemelattára, „nemzeti-ségi” törekvések palástja alatt egész halózata szövődött a magyar álladalmat lételeben megtámadó fondorlatoknak.

A cseh-tót párt az egykori maraban birodalom területét „foglalta le” magának;

Az illír egy Déli-Szlávia magkövét képezgette;

Az oláh Dacoromania Váradtól a Dniszterig fogna nyulni, míg mind ezt bekoronázná a nagy Panszlávia a földteke lakosságának $\frac{1}{10}$ részével, hivatta egy birodalmat alkotni az Athos hegye és Pommern, Szerbia és Boroszló, Stambul és Pétervár, Kamcsatka és Japán között.

Mindez nem volt titok előttünk, nemzeti lételünket testvéreileg hogy a természet, a történelem s a törvény kapcsolatát a jog és hála áldása szentesítse.

Mi védttük a szabadság közös tulajdonát, azok ellen, a kik el akarták rablani, hogy megtartsuk azok számára is, a kik elutasíták.

Együtt buktunk miudannyian. És mi nem néztük sebeink helyeit, midőn a testvérek szenvedése szóla: megosztottk filléreinket, miként jogainkat mepsztók; szívtünk résztveve a jelen fájdalomában, részt a jövő reményeiből. Egyebünk nem vala.

S most? Súlydező hajóba feledje önmagát kiki, mert menekvése az egészről feltételeztetik. Mentsük meg, tartsuk meg magunknak e hazát; hiszen az olyan mint a szív: szeretetéből egyenlő osztalékot nyújt egy világnak, de ömaga megoszthatatlan.

Jó és balszerencse közt, kiűn és benn egy ezred óta viv a magyar; elveszítte koronáit mindent, csak e hazát nem, és mig maga él, nem fogja soha. Egy maroknyi por szent földéből mint áru, elbarácsolása volna őseink szent hamvainak, mik ott pihennek, árulás volna a természet ellen, mely egy országgá tév e hont, s nemzetünk istene ellen, ki, a mult fejében, fentartá számunkra a jövőt.

Európa s Ázsia tsúsi közé, előrsül állítá ki egykor: a kereszténység védőbástyája volt a keleti barbarság ellen; most, az éjszaki ellenében, a nyugati polgárosodás lön — szírtók, mely a szlávság nagy tengerét egybeáradni, nem engedi; hullámvérése nem csak őt, de elnyelné mind azt a tért minnek védőbástyája ő.

Több nagy eszmén s a hon jogos követelésein áthaladva beszédét így végzi: Ha a nemzet és a trón közé valadul nem találodnék az elévülhetlen jognak s a pillanat követelményeinek balértése, s a közeledni kényszerült érdekeket tovább és tovább nem talóltatnák; ha az igazság szózata a trón messzeségeig elzendülne birta: e valóságos pillanatok küszöbén ekként szólna a fejedelemehez:

Midőn e nemzet 14 év előtt téged, gyermektől még, jó remény fejében, oly részvésszel üdvözölt mint egy diadalmas királyt: nem álmódátok, sem ő sem te, hogy a végezt egy évvel több kezdibe adandja a szilaj események gyeplőjét. Megragadád, gyöngye, gyakorlatlan kézzel. Hogy vezetőjük helyett urok lehetsz: elhítték veled azok, kik fiatal szíved bizalmát, önérdelkeik martalékaul, el-lesék; nemes szenvedelméid csaképekkel izgaták, s a hitet erőd és hatalmadban azon fokig hűrozák, hol a gyarló embernek is a lehetlenség von korlátokat. Kiket kormányzásod élére állítál: nem szolgáló voltak a trónod érdekében, jó közügynek, sőt szembe állíták; csatára szálltak nem csak a nemzettel, harozra keltek a gondviseléssel, mely a népek történelmének vezéreli. A legitimitást proclamálták árulólag, ignorálva nem csak azt a mi van, hanem azt is a mi volt. E legitím császári kormány volt, mely pártot títve a magyar király esküje ellen, tábor alakította öntestvéreinkből, hazánk szent földét, mint hat század előtt, mongol csordák által egy nagy temetővé pusztították, s kik a törvény parancsára, a hon védelméért, fegyvert ragadtak, s a becslést és hűség eltitá, hogy azt — mert a veszély, mint Hannibál, közelgett — eldobják gyáván s hitszegőn — mint pártitűket, ő maga a pártitű! a bűn és gyalázat halálával gyilkolták le. Irtott és pusztította, bitón, a börtönök fenekén, s a mi mind-eknél több, a száműzés s a lélek gyötrelmeinek kinnpadán.

— És midőn a hóhér kifáradott, kitörle az élet könyvéből e nemzetet, „geographiai fogalom” tette e hazát, s a megálázás hadjáratát indítá meg ellene hontalan zsoldosainak sáskatáborá által. Mint a romai Caesarok korában, kiknek nevét megbélyegezte a történelem, oly magásra függesztetett fel a törvény, hogy tudomást ne vehessen róla a nép: a bitör kény nem értett nyelven rendelkezett vér- és vagyon fellett, hogy ez európai Kanaán népe, mint a Básták korában, saját gyermekeit bocsátá áruba, s családok, kiknek nevéhez a nemzeti hála boglárait tűzte a historia, a tönkrejuttatás örvénye felé sodortatának.

Elmondhatók a kesergő prófétával: „Örökségünk idegenekre szállott, házaink a kívül valókra, idegenek és szolgálók uralkodtak rajtunk.”

És lön, hogy a sir, mely e nemzetet volt elnyelendő: nem azt, hanem a vérel és könyvével épített új „nagy és egységes Ausztria” anyagi hatalmát, hírnevét s erkölcsi hitet, kiűn és benn egyiránt nyelte el, s a koronát eddigéig is már egy országtól fosztotta meg, e vereséget tiszszerezve az által, miként fosztotta meg.

És ime, ő fejedelem, kiűn a látkör elborítva vészjelekkel; benn megrázva és rengve alapjaiban minden, a sziv dobbanásától a velők oszlásáig, s a kény epbemer creatioi fölött a Nemesis halovány arca rémlik — csak egy van, a mi rendületlenül maradt, mint a kőszál, min ki nem fognak a pokol kapui, a hit: hogy „Magyarország van és lesz.”

Védangyalod sugalma volt az, oh fejedelem, mely felmutatá az ösvényt, mely az enyészethez vezet.

Hallani akarád a nemzet szózatát, mely — mint a hit vértanút a hóhér bárdja szentesíté meg — soha dicsőbb nem vala, mint gyötrelmeinek némaságában.

És ime, a népek igazsága hasonló Istenéhez: tüdő és megbocsátó. Nem idézi fel a halottakat, hogy halvány árnyak érzésként sorakozzanak a nemzet és trón közé; a megemlékezés méltó vádsvai nélkül ajkain, szívében a kötelesség nyugodt, meg nem rendíthető érzetével, mint Tarquin elé Sybilla lép trónodhoz, egyszer még s utóljára, a törvény szent könyvével kezében, mondván, az irás szavai szerint: „Nem kell nekünk kegyelem, csak igazság!”

Sziciliának egy böcs királya szerint: a fejedelmek legjobb tanácsadó a halottak. A mi halottaink vére, a mi szenvedéseink könyve lön azon törvény pecsétje, a mi mellett e nemzet felszólal — értsd meg, ő király: felszólal, nyugodtan, türelmesen, mig keblében, mint böcs Ocean háborog, mind ez égő emlékezet. Szűk egy ember „engedményezése” e tengernyi mozgalmak, mely fölött, mint egykoron, az Urnak lelke lebeg. Hajtsd alá előtte a föld porág homlokod, ő fejedelem, nehogy megdördüljenek az irás szavai: „Magamra öltöm a haragot mint egy palástot, mert nem békét jöttem én hirdetni, hanem harozot és halált.”

Vannak a trónok történelmében pillanatok — válpontok lét és nemlét között — mikben a végezt intő szózata nyilatkozik. Ne hagy elzendülni, ő fejedelem! Kormányod, a multban három századig vívott e nemzet szíve ellen: ne kelj te új csatára az örök igazság elveivel; ez a haroz egy véges ember tsúja volna a végtelen jövővel, ez haroz leendene egy király és Isten között!

Országgyűlési tárgyalások és hírek.

— Az alsó-tábla május 28-ki s 31-iki üléséből.

A felirati vita tárgyalában hat szónok beszélt. Első volt Tolnay Károly, ki Deák indítványát pártolja mind lényegére mind alakjára nézve, mert csak a feliratot tartja egyedül törvényesnek, czélszerűnek, valamint a törvényes szokással megegyezőnek.

Bónis Sámuel: A magyar nemzet történetét úgy tekint, mint tükört, mely megmutatja, hogy mit kell tenni és mit kell kerülni. Ha a multa tekint, azt látja, hogy a magyar már kijövele alkalmával alkotmányos nemzet volt s az is marad. 1-ső Ferdinánd, az első király az ausztriai házból, megkísértette ugyan Magyarország beolvadását az ausztriai német tartományokba, s ezt utódai is folytatták, de sikerült. A magyar több ízben kénytelen volt védelmi harozot vívni, de e harozok vezérei közül egy sem volt önző vagy hiú, hogy a magyar koronát fejére tette volna, hanem a haroz végeztével s az alkotmány visszaállításával kardját hüvelyébe dugta; a magyar nemzet az ellenséges indultat Ausztriát sokszor a végesveszélytől menté meg, mint Mária Terézia és 1-ső Napoleon idejében. S mi lön jutalma e nagylelkűségnek? felelet: haláltanság. Mária Terézia szép módal akarta a nemzetet elaltatni; fia II. József pedig — erői szakkal akarta kivinni azt, mi anyjának szép módal nem sikerült. Az 1809-ben visszautasított francia proclamatiora válasz lön az 1823-iki esemény. Az 1848. után bekövetkezett események mindnyája, de ezek közt legbonyolultabb tény volt az, hogy a győző, ki pedig más idegen hatalom segédelmével győzött, a szerencsétlen legyőzöttek irányában még kegyetlen is lön. Deák indítványát lényegében pártolja, de alakjára nem, s több elősorolt okokon kívül főleg azért nem, mert Ferencz József az 1790. törvényekkk rendeletere szerint magát 6 hónap alatt meg nem koronáztatta, holott őseink e törvényt éppen garanciaaképen hozták, hogy a II. József alatt megkísértett tíz éves interregnum többé ne ismételtessék. (Eljenzés.)

Zichy Antal Deák indítványát mind lényegében, mind alakjában bővebben támogatta.

Madách Imre, az eddig fölépelt újoncz szónokok egyike, ki egy kissé elfogult vala ugyan, de beszéde szabatos, s nagy olvasottsággal tanusított. Különösen sikerült beszédének azon része, melyben megmutatá, hogy a magyar nemzet szent Istvántól kezdve az európai civilizációnak mindig előterén állott, s azért ha a németek bennünket haláltlanoknak czimeznek, mivel civilizációnkat egyedül nekik köszönhetjük, ez annyit tesz, mintha a kakas a maga kukorikálásának érdemet tulajdonítana.

Szerinte a Bach és Schmerling rendszere triviális kifejezéssel élve ugyanazon kutya, csak hogy mindeniknek más nyakrálója van, (nevetés.) Lényegében pártolja Deák indítványát, de alakját nem, mert ha felirunk, azt hiszik Bécsben, hogy az indítványban kifejtett ultimatum nem ultimatum, hanem még hajlandók vagyunk egyezkedni, mivel fölírást intézvény, ezáltal mintegy az előszobában maradunk. Azért czélszerűbb a határozat. Ezáltal is tudni fogja Európa, hogy Ausztria kormányá áll a forradalmi téren a törvényes sürgető conservatív magyar nemzet ellenében. (Eljenzés.)

Eötvös Tamás jó sikert vár a felírástól s azért ezt teljes erejéből pártolja, s megmutatja, hogy miért remélhető a siker s mint mondá, nem azért, mintha az osztrák kormánytól várna valamit, hanem ez utóljára is kénytelen leend megadni azt, a mit nem akar, különben maga is elvesz.

Bánó Miklós nem biheti, hogy Magyarország királya az osztr. császár alattvalója legyen, pedig idáig e törekvést látja. Szerinte Világosnál legyőzetett a magyar alkotmány, de vele együtt lerogyott a szent szövetség is. Ő felírára

azért nem szavaz, mert ezáltal alkudozási tere bocsátkoz-nának. Ő határozatot kíván, de hogy minő alakban juttassék az a fejedelem kezébe, későbbben adja elő.

— Zárórából írják, hogy a bán nem engedte meg, hogy a határőrvidéki követe is részt vegyenek azon bizott-mányban, mely a határőrvidék számára való alkotmányos rend javaslatának kidolgozásával van megbízva. A bán az e hó 9-dikén kiadott legfelső leiratra alapítja tilalmát, mely miatt most előleges titkos értekezést fognak tartani.

Dézs, május 28-án, 1861. — Dézs városa reorga-nisatiója is megtörtént; mivel ez a „K. Közlöny“-ben még nem említett, nehogy az újdonság becsét elvesztse, sie-tek tovább folytatni leírását ott, hol azt e lapok szelleműs tudósítói M. .s félbeszakította, ki esakis az előzményekről irt.

Az osztalban bízalom folytán megválasztott főszónok Róth Pál, kit a főszónoki nevezet kellemes előadási és szép beszéd tehetségénél fogva is megillet, egy velős be-széddel nyitá meg a választó gyűlést; a melyben elmondá rövid előadása után a közelebbi idők történetének a hazafi kötelességeket s az alapot állítá előnkbe, a melyen építhetni a hon boldogság szilárd épületét az erkölcsiség, jogosság és igazságosság szempontjából, mely beszéd az eskütelét után oly kedves hatást tett. A következő gyűlésen a mult szombaton a tisztválasztás tüzettett ki, mindenekelőtt a fő-hadnagy városunk előjárósága lón elválasztva. E szép hi-vatalra szabad választás után Nagy Farkas polgártár-sunk lón 6 hójával, a választók összes szavazatával elvá-lasztva, ki mint értelmes és sok népszerűséggel bíró honfi, jelen körülmények közt egyetlen, ki e hivatalt betöltheti. A főjegyzői toll az irodalmi téren is ismeretes Pataki Ferenczre bízott, szinte csak 6 szavazat hójával. Tanácsosok lettek: Vékonny Ferencz, Veres Lajos, Pécsi Imre, Fa-zékas Iván, Bányai István és Izsáki József. Aljegyző: Szarvadi Pál. Pénztárnok: Gyarmati János általános szavazatbbséggel. Levéltárnok: Czecz Deodát. Főörvos: Feueregger Károly. A orvos: Telegdi Zsigmond. Fő-ügyvéd: Osváth János. Alügyész: Fodor Antal. Ezenkívül városgazda, erdősz, 2 szolgabíró és 2 irnok felkiáltás után választattak és fideskettettek, fogadván a királynak és al-kothmányok hűséget, a törvényes előjáróknak engedelm-séget, a főjegyző által készített rövid, de mindent magában foglaló eskümintá szerint. A főhadnagy és főjegyző ékes beköszöntő beszédet tartottak és megjeleneztettek. A főis-pán ő miga a kijelölt hadnagyot megerősíté, a kijeléseket csak tudomásul vette; itt még megemlítenének találom, hogy Dézs az ugynevezett erdélyi magyar városok sorába tartozik, önállósággal és saját törvénykezési hatósággal mindig rendezett tanácsesal bíró város volt, a reorgani-satio egészen alkotmányos szemlemben az 1848-dik alapon, de a város régi constitutiója értelmében történt, s így a köz-hajtatásnak idő szerint megfelelőleg.

Megyei életünk is kezd a rendes kerékvágásba jöni, az önkormányzat úgy a hogy a mostani körülmények közt lehet, életbe lépett, megjelítették az alkotmányos élet máltszjtait, a mult szombaton volt az első tisztgyűlés, hogy a megyei tisztvi-selők bizonyos előforduló esetekben magukat tájékozhassák s eljárássukban egyformaság eszközöltessek, némely megállapo-dások történtek, az opportunitás szempontjából igazolhatók. Mint örömdetes körülményt kell fölemlítenem, hogy mióta alkotmányos életünk reorganisatióját megkezdetük, a 95000 lelket számláló Belsőszolnok-megyében egy pár bűnvádi ke-reset fordult elő csak, mi mindenesetre arra mutat, hogy az erkölcsiség sokkal jobb lábón áll, mint a rossz emlékezetűi törvénytelen rendszer alatt, a reactio fondorlatai daczára.

M. .s barátom, ki csupa jó szándéktól vezéreltetve a b.-szolnok-megyei tisztikar személyzetének közlésekor a ne-vek után a nemzetiséget is fölemlítette, hibásan írta, hogy újonnan kinevezett főúti biztos Vajda Ferencz román s egy más ily nevű egyént gondolt. Kosályi.

A kővárvidéki bizottmányi nagygyűlés máj. 17-én keblü működését megkezdette, holott is többek közt 1) ol-vastatott a es. kir. törvényszékek megszüntetését tárgyzó országbírói leirat, mely tudomásul vétetett. 2) Az illetékes törvényszéki iratok és árvaügyek átvételét tárgyzó keblü bizottmányi jelentések, melyek hasonlólag tudomásul vétet-tek. 3) A londoni nagy műkiállítást tudató helytartósági le-irat — köröztetni rendeltetett azon hozzáadással, hogy a vidéki nevezetességek megyei közközlésének küldessenek fel a legközelebbi fiók-bizottmányhoz. 4) Eperfatermelést s se-lyemtermesztést ajánló helytartósági leirat, mireneve hatá-roztatott, hogy ezen nemes czél előmozdítása végett körlé-vél intéztessék az összes vidéki papsághoz, kik a templom-ban s azon kívül is e nemes czél előmozdítani honpolgári kötelességüknek ismerjék. Továbbá egy bizottmányi nevez-tett ki gr. Teleki Ede elnökle alatt B. S., P. J., F. J. tagokból, kik e nemes obajt a köznéppel is igénybe vétes-sék. 5) Katonák és újonczok beküldését rendelő átiratot ér-deklőleg: feliratos intéztünk a nmlsg helytartótanácsához, hogy ez erélyes föllépése által eszközölje, miszerint mi az országgyűlés e tárgybani határozatát gyermekeinket ka-tonáká adni ne kényszeríttessünk; addig is megtettük ér-élyes intézkedéseinket szolgabíráinkhoz. 6) Az országos ut-onalok mikénti kezelését illetőleg határozottuk, hogy mi azon országos utvonaltal, melyet mi saját költségünkön építettünk, minden országos utépítő-igazgatóság s álladalmi mérnökség teljes mellőzéssel, saját magunk helyhatóságilag kezelend-jük. 7) Végre, olvastattunk Katona Miklós egyházi főgon-dnoknak Teleki László halála emlékére május 21-kén S.-Berkeszen tartandó temetési ünnepélyre hívó levele, mely tudomásul vétetett s a testületileg leendő megjelenés végzé-sileg kimondatott. Május 15-kén több rendű leiratok felol-vasása után a jegyzőkönyv hitelesített s a gyűlés bevé-gződött. Május 21-dikén S.-Berkeszen még nagyobbzerűen tartatott meg gr. Teleki gázánnepe, mint N.-Somkuton is. Koltó, Hagymás-Lápos, Szakállós falva és Katalin falva egészen megjelentek. Jelenvolt a szathmármegyei honvéd-ka-r is testületileg.

A gázánnepepélyt a s.-berkeszi ev. ref. egyház fő-gondnoka Katona Miklós, gr. Teleki Ede és gr. Te-leki György vezették, az imaház egészen gázánssal vona-

tott be, a karzaton a n.-bányai 48 tagból álló dalárda a jeles Licszkai vezetése alatt nyitotta meg az ünnepélyt, ima után a t. bányai második dalárda hangzotató gázsz melo-diáját, végezetre a n.-bányai ev. ref. segédlelkész jeles be-szédet mondott.

Nagysokaságu gázszlobogók kíséretében az imaházból Katona Miklós udvarába vonult a nagy tömeg, hol benn a szobákban és kiinn sátrak alatt 500 terített asztal mellett ültünk tort. A három főasztalnál gr. Teleki Edénél, Katona Miklós és Kovács Lőrincznél elnököltek, a toaszok nap-hőse Kovács Lőrincznő és Szentgyörgyi honvédőrnagy voltak. B. S.

Brassó, május 24. (Eredeti levél németből fordítva.) Tiszt. szerkesztőség! Kérjük kiadni a következő levelet, a mely különös körülményeknél fogva az itteni lapban nem jelenhetik meg, jöllehet a benne foglalt dolgoknak nyilvános-ság elibe hozatalát igen sok itteni polgár különösen kívá-natosnak találja.

A mult évtizedi mesterségesen fentartott rendszer buk-tával az idegen hivatalnokok rendre visszavándorolnak „ha-zájokba“, a melyet tán maguk se tudnak hol van. Isten hírével, csak menjenek! Itt ugy is idegenek maradtak. Azonban közülök némelyek még is itt letelepedni akarni látszanak, talán mert nincs hazájok. Ezen hontalanok kö-zül ketten, (alkalmasint mystikus reményektől kecsesgetve, hogy még minden „jóra fordulhat“) a mi városunkba hoz-szasabb időre letelepedni készültek. De mindketten hivata-lkodásuk idején grombaság, góg, s általában erőszakos-kodó és sértő magaviseletek által annyi ellenséget szerez-tek maguknak, hogy elutasításuk siettetése végett — a miről előre értesítettek — csakazene és ablakbeverés nem ma-radhatott ki. A közbizalmatlanság ezen eclatans bizonyítvá-nya volt „beziirksvorsteher“ Hubrick és „Kreisscommissar“ Hőczler személye ellen nyilvánult és az egész város és vidéke ezen manifestatiót, annyi méltatlanságról, melyet ezen urak elkövettek, félreismerhetlenül elégtétel gyanánt vette. Némely öreg ur, való, hogy kissé rázta a fejét az ifjuság bohókodása miatt, de az itteni fiatalok nem fogja magát gyámszalagon vezetetni. Ezt a hangulatról!

De mindez nem a fődolog. Egy még különösebb ese-tet kell nyilvánosságra hoznom.

Kreisvorsteher Grünner J. igen lelkiismeretes hivatal-nok volt, a ki csak a Bécsben gyártott ő k ramájában mo-zoghatott ugyan, de néhány jó akarót szerzett magának. Ha ezen jó akarók elutazása előtt bucsulátogatással tisztel-ték meg, ez ellen semmi kifogásunk. Városi szónok és gyógyszerész Greisinger eddig egy általában nem tartozott ezek közé; ő mindég a nagy honfit játszá, az alkotmányos szabadságúrgt buzgott, s különösen nagy százsának mutatko-zott, a ki a százs municipalis alkotmányért hevülve, a mé-lyen sértett szent jogok nevében a mult rendszer elleni gyű-löletét még a személyekre is átvitte. Nem rossz hasznát is vette az oratorválasztáskor. De mit tőn Kreisvorsteher Grün-ner elutasításakor? Nem hogy személyes bucsulátogatást tett volna nála, de sőt többet ennél is! Hogy a Kreis-vorsteher ur felőle egy kellemes emléket vigyen Bécs felé, s a „késes jövőre“ egy kis hasznos notabene teghesse ma-gát, több itteni polgárt — a nélkül, hogy a communitásban szóban hozták volna — rábirt, hogy in corpore (!) te-gyenek bucsulátogatást a volt „Kreisvorsteher“ urnál, mely körülmény folytán következő kérdéseket vagyunk kényte-lenek intézni:

1) Ezen tiszteletre méltó polgárok, u. m. Kammner, Seewald, Alexi, Daamandi, Hermannstädter, Hugler, Var-ga, Walinger, von Langendorf urak, a kikben különben municipalis szabadságunk meg annyj gyamolát ismerjük, gyógyszerész Greisinger ur által rászédettek-e, midőn testü-letilig véve bucsut, minthogy hódolati nyilatkozatot tettek a bukott rendszer részére, avagy ezt öntudatos belső meg-győződés folytán művelték?

2) El vannak-e határozva ezen testületi bucsulátoga-tásért magukat, mint a communitás tagjai, igazolni?

3) S ha nem — akkor miért indultak en grande gal-la a tanácsháztól, a helyett, hogy a gyógyszerterában avagy Greisinger ur házánál gyűltek volna össze — minek folytán a népél azon visszatetsző gondolattal merült fel, hogy a com-munitás, mint testület és nem magán egyének kívántak tiszteletkedni.

Megvárjuk Greisinger urtól, hogy ez az utolsó lépés legyen, a melyet hivatásának félreismerésével a communitás előleges tanácskozása és beleegyezése nélkül ily módon lett. Brassó i.

KÜLÖNFÉLÉK.

* Ma délelőtt 10 órakor a b.-farkasutczai ev. ref. nagy templomban gr. Teleki László emlékére gázánnepepély tartatott, következők renddel: 1) Karének. 2) Ima, esperes Vadas József által. 3) Karének. 4) Emlékbeszéd, tartotta Nagy Péter pap és tanár. 5) Hymusz. 6) Szózat, mindkettő ének és zenekarral.

— Némely pesti és bécsi lapokban is azon hír hoza-tott forgalomba, miszerint a „Kolozsvári Közlöny“ julison kezdve a kir. főkörmányszék fél, vagy tán egész hivatalos közlönyévé válnék. Ösztönözve érezzük magunkat kijelente-ni, hogy ezen „jó akaratu“ hír a légből van kapva.

* Örömmel tudhatjuk, hogy minek hiányát az alkot-mányos élet beálltával eddig sajnosan kelle éreztünk, a Ki-rályhágon innen is van gyorsírónk. Csávási József, ki Pesten a gyorsírást elsajátította, a napokban onnan leérkez-vén készséggel ajánlja ebbeli tehetségét a közügy számára.

— Egy jó szándéku de gyarló munka küldetett be Bécsből Dirnbüch kiadásából, melynek czime magyarul (mert német czime is van): „Magyarhon királyainak nem-zetségtája“, mely két ívtáblázatban Árpádtól a mai ko-rig 53 magyar királyt állít össze, német nyelven, mely alá a magyar is oda van téve. A második táblázat jobb felőli oldalára bepillantánk s egy tenyérnyi helyen következő dolgok tűntek föl, melyek eléggé mutatják, mennyire illik reá az, mi a czim alá van retve, hogy „biteles költő sze-

rint van összeállítva.“ Ugyanis: II. (Kis) Károly e táblázat szerint agyon veretett (!) Mátyás király 1441-ben szü-lött 43 helyett; Zápolya nősül 1526-ban, 1539 helyett, meghal 1450-ben, 1540 helyett stb. stb.

— Egy becses munkára figyelmeztetjük olvasóinkat, melynek czime: A magyar birodalom alaptörvényei. Az eredeti deák szöveg mellé vetett magyar fordítással, köz-jogtani segédkönyvvül kiadta Toldy Ferencz, Budán 1861. Egész tartalmát megemlíteni hosszas volna, elég, ha annyit megemlíttünk, hogy benne van az Aranybulla, az 1606. bécsi, az 1646-ki linczi békekötés, a leopoldi oklevél, a pragma-tica sanctio, az 1848-diki választó törvény stb. Ismételjük, mikép mindez magyar és deák nyelven, s azon szabatos-sággal, mit Toldytól várni fel vagyunk jogosítva.

— Az újdonsági rovatba tartozik most az a pirossze-mű gyűmölös is, melyhez a költők kedveseik ajkát szokták hasonlítani: a cseresznye; csodálkozunk — írja a „Sür-göny“ — azon, hogy ily rendellenes időjárás mellett hol vette e gyűmölös a napot és meleget, hogy ily pirosra ér-jen. Hanem ebbeli bámulatunkért meg is veszik az árát ke-ményen. Egy három szemből álló csoportka, azért hogy ránéztél — 10 kr. A bécsi piacon máj. 16-kán egy fontot két forinttal fizettettek. A mely tett 29 latot.

* A nagy üstösök és kisüstösök ügyében. Örömmel nyitunk tért lapunkban egy k.-vásárhelyi polgár felszólalásának, hogy legalább ezáltal vigasztaljuk szegény fejüket. Érdemes polgártársunk tudósítása szerint K.-vásá-rhelyt a kistűstökkel pálinkafőzés is megkezdődött; a gyá-rok ebből veszélyt látva, egy közülök, egy tanácsos, má-sodmagával elment Pilata (nem Pilatus) finantzkommissarius urhoz, s panaszt emelt, hogy mitán a pálinkát mindenki ingyen főzheti, ők meg fognak bukni; tehát lépjön fel aka-dályozólag; mire a kommissarius ezen igen helyes feleletet adta: legyenek loyális polgárok az urak, hiszen a kicid üstösök, ha nem fizetnek is, kárt vallanak, önöknek pedig, gyár mellett ha accist fizetnek is, hasznuk van. . . .

* Mint utólagosan a „Sieb. B.“-ból olvassuk, Szeben városa, máj. 27-diki közgyűlésén, melyben a választott ta-nácsosok esküjüket letették, a románok részéről Hannea es-peres és Westemian lelkész sérelmüket jelentették ki a százs nemz. ispánnak a felett, hogy a jelen tisztújítás alkalmával a románokra nem voltak kellő tekintettel.

* M.-Kölpeny-ből tudósítanak: Marosi ev. ref. egy-házmegyénknak május 22-dik napján M.-Kölpenyben tartott érvényes közgyűlése alkalmával templomi megnyitói ima és szónoklat után, t. Viski Zsigmond ur jeles beszédben örü-kíté nagy halottunk Teleki László dicső emlékét. Gyűlé-sünkön alondnok tks. Antal Imre indítványára határozottak, miszerint hazánk legméltóbb gázánnepepélye jövő hó 9-én, egyházmegyénk minden templomaiban is egyszerre megtar-tassék, előző naponi reggel, délbe és este, valamint szertar-tás végeztével is, inepies harangozások rendeltetvén.

* Egy háromszéki postakezelő nyilatkozatot kül-dött be hozzánk, melyben felhozza, hogy a hasonnevű helységek valamelyikébe címzett főleg hivatalos levelek néha hettek késsé, postapécsekkel ellepetten, többször felvágva újra lepecsételve érkeznek rendeltetűk helyére. Ennek okát a gyakran előforduló hiányos címzést veti fel: valamely megyehivatal Sepsiszentgyörgyre levelet intéz, s a Sepsit kitalálta bagyni — mitán van mindössze vagy 50 Szent-György — el kezd az a szerencsétlen levél vándorolni Czigány-Szt.-Györgyön, Erdő-Szt.-Györgyön, Torockó-Szt.-Györgyön, Csik-Szt.-Györgyön ke-resztül mindaddig míg egyszer csak Mező-Szt.-Györgyre jut — innen aztán minthogy a Királyhágon tul is van egy Szt.-György átrepül az ország másik felébe, hogy soha többé vagy csak nagykesőre törvényesen kerüljön vissza. Az ily levél bármely Szent Györgyre jusson, az ottani hivatal min-dig magának képzelve felbonjtja, ismét lepecsételi, míg szép cifra lesz. Így van ez a Szeredákkal, Széplakokkal, Ke-reszturokkal, Vásárhelyekkel stb. is, min csupán az illető helység neve teljes kiírása segíteth.

— A „Sárospataki Füzetek“ ötödik évfolyamából négy füzet megjelent, dús élvezettel kínálkozva azon tanu-lni s tudni vágyóknak, kik a főfigyelmet méltán igénylő po-litikai ügyek mellett a tudomány s vallás ügyét sem bírják szem elől tévesztetni. E füzetek átolvasása után mindenki meggyőződhetik, mily derekasan megfelel e „protestans és tudományos“ folyóirat a maga nevének s kitűzött czéljának. Azok számára, kik netán ismeretlenek volnának e jeles fo-lyóirattal, izlelőtül csak néhány értekezést írunk ki a dús tartalomról: Tanúság az idő jelenségeiből az egy-ház érdekében, Homokalföldtől. A legközelebbi mult és hatása, dr. Heiszler Józseftől. Reformata és luthera-na egyház elnevezés története, Szabó Károlytól. A gimnáziumi oktatásügy története, a magyarországi helv. hitvallásuaknál, Szilágyi Istvántól — stb. s minden füzetnek csaknem felét a legváltozatos s legérdekesebb Tárca teszi. Előfizetés a hatvan ívnyi 10 füzetre, egész évre postai szétküldéssel 6 ft, félévre 3 forint o. é.

* A Kisfaludi-Társaság igazgatója felkéri azon pártolóit, kik lakásaikat Bécsből a honba tették át, vagy kik adresseszük óta lakhelyet változtattak, hogy lakásukat vele tudassák, a könyvilletmények pontos szétküldőzhetése tekintetéből.

* A magyar színészet állandósítására Budapestn, több egyetemi polgár nevében adakozásra felhívás bocsátta-tott közre.

* Bőszörményben, midőn a katonaság az adóbe-hajtása végett oda megérkezett, az épületekről a házszámok mind eltűntek, mintha csak a szél fújta volna el őket onnan.

— Szabolcsból a „M. O.“-nak így írnak: „A ka-tonai vgrehajtatásnak nevezett sároczslag megyénknben folyvást tart. A török ideje óta Magyarország ily eljárást nem látott. Nyiregyháza városa saját adójával, legfőbb az accisenak (mely-nek fizetésére magát a folyó évben nem is kötelezte) nem-fizetése miatt hat nap óta 107, mondd százhet katonát tart, és — nem fizet. Kivált faluhelyeken a lovas katonaság nagy pusztítást tesz. Ez az óta történtek, hogy a magyar alkot-mány vissza van állítva, és a császár „az alkotmányosság ösvényére tért.“ — Sokan kérdik: ha az egységes Ausztria katonaságát a kormány despotismusának fentartására kény-

telen használni, mivel fogja majd „az európai egyensúlyt” küllenségei ellen föntartani, s „Európa szabadsága” érdekében harcolni?

POLITIKAI HIREK.

— Górcsakoff hűnek a syriai tárgyakban közlött jegyzéke és egy orosz hajóraj keletre menetele az angol kabinetet meggyőzvén arról, hogy a lengyel események nem hűtölték meg az orosz-francia szövetségi viszonyt: Londonban ismét szelidebb hurokat kezdtek pengetni, s az angol államférfiak barátsági készségét maga Napoleon császár is előékenységgel fogadja. Egy francia felhivatalos lap már is azon nyilatkozatot hozza, miszerint Francia- és Oroszország között a legjobb egyetértés létezik ugyan az európai kérdések többségére nézve, hogy azonban ettől egy alliance-ig, még pedig támadó alliance-ig messze az út. Erre a „M. Post” hasonszerűt viszonzást tesz — és így Anglia fel van már mentve azon alkalmatlan fáradságtól, hogy új frigyárakat kelljen keresnie s Ausztriát is kecsesgesse becses szövetségével, oly perczen, midőn az Ausztriai szövetség Angliában korántsem mondható népszerűnek.

— A két nyugati hatalom közti barátságos viszony jelétül tekinthető többi közt azon pohárköszöntés is, melyet Londonban, a lord-mayor lakomáján, Cambridge hg az angol-francia szövetségre mondott, mire Fould, Franciaország volt államminisztere így válaszolt: „miután két nemzet katonái közösen ontották véruket két dicső háborúban, lehetlen, hogy fegyverüket egymás ellen fordíthassák; jelenleg két biztosíték van a béke fenntartása iránt (Angol- és Franciaország között): az angol-francia kereskedelmi szerződés és az 1862-ki iparkiallítás.”

— Az „Agr. Ztg.”-nak távirják Ragusából: Hercegovinában borzasztó véres tettek vitetnek végbe, Biteljice falut, nem messze Gaczkótól, a törökök szétrombolták, gyermekeket elégették. Csetepaték s viszonyos gyilkolások minden nap ismétlődnek. A törökök támadási előkészületeket tesznek; Dugában erős kémszemlélt tartottak. A fölkelők 90 löteget zsákmányoltak, egy csapat katonát megrohantak s 21 embert megöltek. Popovo helység 30 török által megtámadtatott s kiraboltatott. — Omer pasa Belgrádban hasztalan várakozott Mihály herczeg látogatására. A herczeg kijelenté, hogy örülni fog ha a szerdát öt palotájában meglátogatja s ő kész lesz akkor viszontlátogatást tenni. Omer pasa ily válasza nem készült. — Kuza fejedelemnek nem sikerült liberalis miniszteriumot alakítani s az első közös dunafejedelemségi miniszterium arisztokratákból áll.

— Bécsből azt írják, hogy majd a moldva-oláhországi kérdésben fog kiténni a hatalmak csoportosulása. E kérdésben Orosz- és Franciaország egymás mellett állanak, t. i. egy önálló, független királyság felállítását mellett, mit Angol, Poroszország és Ausztria elleneztek.

Ujabb. Zágráb, maj. 28. A határörvidéki követeknek ama bizottmánybai szándékolt főlvetélet,

mely a katonai határvidék jövőbeli alkotmányos szervezete iránti terv kidolgozásával foglalkodik, — a bán a f. évi maj. 9-ki leirat tekintetéből, magtagad. Az iránt titkos ülésben előleges értekezlet fog tartatni.

— Varsó, maj. 28. Górcsakoff hg egészségi helyzete jobbra fordult; mint mondják, egy évi szabadságidőt kapott. A királyság legfőbb polgári igazgatása a hadi kormányzó, Meroelleviczre ruházott.

— Berlinben naponként tömeges népcsoportosulások fordulnak elő, s naponként hangosabbak lesznek a rendőrigazgató Zedlitz eltávolítása iránti kívánatok. Berlini lapok szerint az ottani események meglepően hasonlítanak a 48-ki jelenetekhez; természetesen csak a kezdethez, s a lapok komolyan figyelmeztetnek Poroszországot a helyzetre, melyben létezik.

NYILTTÉR.

Felszólítás.

A magyar képviselőház idvezült elnökének engedelmével 1848 oct. 9-en több erdélyi képviselő társaimmal Pestről haza indulván, azon hó 16-án Háromszékre megérkeztem. Köztudat szerint a közlekedés csak hamar megszűnővén, a Pestre visszamehetés lehetlenné vált. Honmaradásom t, s nyilatkozatom egyes szavait rosz akaróim balul értelmezvén, gyanúsítani kezdték, sőt felmenteltem is átválván, csak 1849. aprilis utolsó, vagy május első napjai egyikén — a jegyzőkönyv a napot megmutatja — a képviselőházhoz kértést adtam, hogy az ellenem méltatlanul terjesztett gyanúsításokat nyomoztassa ki, s feletem mondjon ítéletet. Kiküldött képviselő Molnár György a nyomozást — mint emlékszem — júliusban meg is kezdette; de mielőtt bevégezhetne volna, a tömösi szorosban az ágyuk megdőrdültek és eltávoztak; s ez ügy elaludt, s aludt a közelebbi időig, mikor némely hazánkiai a gyanúsítást ellenem megint megkezdették, s jobb ügyhöz méltó erélylyel folytatták, s a nép alsó rétegéig terjesztették annyira, hogy a törvényhatóság nyugalmát is zavarással fenyegették.

Az alattomos gyanúsítók ellen magamat védeni elégtelen lévén, s kellemetlen helyzetemet tovább nem tűrhétvén, önértetem s a helyhatósági közügy is követeli, hogy gyanúsítóimmal szembe nézzek, s fölök magoktól halljam meg a vádak.

Enné fogva hivatkozva a nyílt magyar becsület-érzelemre, mind azon hazámfiat, kik hazafiúi hűségemet kétségbe hozni törekedtek — nyilvánosan felhívom és kérem, hogy felhívásom kijövetelétől számítandó 20 nap alatt vádjaikkal ellenem nyíltan lépjenek fel, elősorolván mind azon tényeket, melyek akár erkölcsi, akár politikai szempontból nevémet és hazafiúi jellememet — hitök szerint — beszenyezhetik. Vádjajukat kiterjeszthetik egész életemre, kiméletem nem várok még azon emberigyarlósságaimért is, melyekből hazámra és nemzetemre bár csekély részben szegyen és kár háromlott. A vádak irásba foglalva, a tanuk neveit, lakását és állapotát kijelölve, úgy azt is melyik tanu mifé-

le vádról bizonyít, saját kezűleg aláírni — ha tetszik lepecsételve — kérem sepsi alkibíró Székely Gergely urhoz küldeni, ki reméllem e közbejárást elvállalni szíves leend. A tiszt. kbíró ur a vádlevelet vévény mellett átvéven, velem szinté vévény mellett közlendi, s én a vétel napjától számítva 10 nap alatt feleletemet a t. kbíró urhoz beadom, tanuimra nézve mind azon felvilágosításokat megtevé, melyeket feljebb a vádlevél készítésére nézve felhoztam. A vádlevél nálam marad, feleletem pedig vádlóimnál.

Feleletem beadása után 5-ik napon reg. 9 órakor S. Sz.-Györgyön a székháznál összejöünk, s ott három általunk választandó hiteles honfitársaink által a mi személyes jelenlétünkben a tanu-vallomásokat és bizonyítástokat hitelesítetjük. Önként követezik, hogy a tanuk ellen törvény és józan okosság szabta kifogásokat, megjegyzéseket tehetünk. Ennek bevégezése után 6-ik napon megjelenünk Kolozsvárrt, hol feddhetetlen jellemű hazánkiai közül ötöt választunk és felkérünk becsületbíróságra, melynek ez ügyet ítélete alá bocsátjuk. Más, itt fel nem hozott körülményekről a becsületbíró, vagy mi — mint az ügy természeté fogja kívánni — ott helyben intézkedünk. A tárgyalás nyilvánosan vagy zárt ajtónál történhetik, mint vádlóimnak fog tetszeni. Az ítélet minden esetre nyilvánosságra fog jöni.

S hogy vádlóimat — bár kik legyenek azok — semmi ok a fellépéstől vissza ne tartóztassa, becsület-szavamra ígérem, miként írás és szóbeli feleletemben semmi visszatorlással élni nem fogok, s csak is szoros értelemben önvédelemre fogok szorítkozni. S hogy a költség se rettentsem senkit vissza, ígérem, és kötelezem magamat, hogy azon esetben — ha az ítélet engem fogna sújtani — az utazási és helybeli költségeket — mennyiben e per miatt tétettek — az ítélet után töstént ott helyben megfizetem.

31 éve, hogy Háromszéknek s néha hazánkknak is hol kívántatott tanácskozáisaiban közügyekben csekély tehetségem szerént több, vagy kevesebb sikerrel, de mindég hazafiúi hűséggel és buzgósággal részt vettem, s mindég felemelő fölvel jártam barátaim és ellenségeim között, mert mindég csak az erényt és a szellemi vagyont tiszteltem, s csak azok előtt hajlottam meg. És most, midőn életemnek jtvát már túléltam, midőn azon öntudatban voltam, s vagyok, hogy becsülettel öszültem meg, hogy hazámknak hű fia voltam, és vagyok, most kényszeritenek magamról azon kérdést tenni fel, ha becsületes ember, hű hazafi voltam, s vagyok-e? Keblemre teszem kezemet, s érzem, hogy szívem nem remeg a pillanattól, melyben vádlóimmal szembe nézek, nem az ítéletől, mely nevémet, s világi becslem felett fog-határozni, mert öntudatom tiszta, hogy hazámknak és nemzetemnek mindig hű fia voltam, vagyok, és leszek míg élek.

S. Szentivány, maj. 10-én 1861.

Szentiványi György.

T. és felelős szerkesztő DÖZSA DÁNIEL.

Gabonaár Kolozsvárrt május 30-án 1861.

(Bécsi mérője osztrák értéken.)

Tisztabúza 7 frt 6 kr. Elegybúza 4 frt 53 kr. Rozs 4 frt 20 kr. Árpa — frt — kr. Zab 1 frt 80 kr. Török-búza 3 frt 40 kr. Pityóka 2 frt 40 kr. Marbahuš 21 kr.

H I R D E T É S E K.

HIVATALOS.

(160)

Felszólítás.

(1—3)

A kolozsvári cs. k. urbéri törvényszéknek f. é. május 25-ről 1056. sz. alatt vett intézvénnyel folytatn, melynél fogva nemes Kolozs megyében kebelezt Szucsás helységében, a tagosítás létesítése céljából végrehajtott elömlunkálatoknak hitelesítésére f. é. június 15-ike d. e. 9 órája üzeték ki, fölözölittanak ezennel minden a nevezett helység határán birtokos urak és földtulajdonosok név szerint: Ince László, Versényi Károly, Zabolai László, Endes Antal, Tarcsa Mihály, Szakács Pál, Bota Ferencz, Kabós Szuszánna, öz. Zsombori Andrásné, Lészai Lajos, Berde Áron, Scres László, öz. b. Kemény Györgyné, Sebestyén Gergely, Korda Györ y mint Kabós Dániel ur felhatalmazottja, — továbbá Bán János, Rosnyai József, Bota József, Bota László, Bota Mózes, Bota Sándor, Bota Sámuel, Csiszér Dani, Csiszér István, Csiszér Sándor idősb, Csiszér Gergely, Deák Károly, Farkas Mihály, Hari Jakab, Hari József, Hari Sándor ifj., Hari Sándor idősb, Horváth Sándor, Lázár János, Lázár György, Lázár Sándor idősb, Nagy József. Papp Ferencz, Papp József, Papp Sándor, Papp István, Rosnyai Lajos, Rosnyai Sándor, Rosnyai Sámuel, Pap László, Zoványi Elek, Pap Sándor idősb, Kónya József, — Cserei Lajos, Cserei Sándor, Lázár Mihályné, Bota Péterné, Gombás Józsefné, Hari Szuszánna, Ilyefalvi Jánosné, Hari Teréz, Pap Samu. Zoványi György és Zoványi Samu, — hogy az irt napon és helyen tartandó hitelesítési eljárásnál maguk jogai védelme tekintetéből annál inkább megjelenjenek, mivel a törvényszéki bizottmány az urbéri t. széki utasítás 166-ik §. kelye szerint maga törvényes eljárását azon esetben is folytatni köteles, ha az illető felek meg nem jelennek, és a kimaradás későbbi igazolásának hely nem fog adatni.

Kolozsvárrt, május 25-én 1861.

Kelemen Bénéjám, szucsági birtokos.

(162)

Sz. 93.

Hirdetmény.

(1—3)

Nemes Marosszék képviselő bizottmánya f. évi szentgyörgy hó 24-kén tartott ülésében egy **baromorvosi** állomás felállítását 250 o. é. forint évi fizetés mellett elhatározván, a versenyezni szándékozók felhivatnak erre vonatkozó okleveleik beadása mellett a nemes Szék tisztiséke előtt a kihirdetés napjától számítandó 4 hetek alatt magukat jelenteni. — M.-Vásárhely, majus 29-én, 1861.

Gr. Toldalagi Mihály, id. fötiszt.

(158)

2036.

Pályázat.

(2—3)

A görény-szentimrei cs. kir. postakiadói állomás megürülvén, ezen állomás betöltésére ezennel csöd nyíltatik.

A pályázni kívánók tehát kérvényeiket, a postaszolgálathoz szükségelt előképzettség, jelenlegi foglalkozásuk, jó magaviseletük és az országos nyelvek tudása iránti bizonyítékkal fölserelve, folyó évi június hó 15-ikéig az alórti cs. kir. postaigazgatósághoz intézve, beküldeni el ne mulasszák. A postakezelő évi fizetése 105 frt, a hivatalos kellekék beszerezésére évenként 21 frt, és 240 frt évi átalány, a meiyért a postakezelő köteles, Görény-Szentimre és Szász-Régen közt egy hetenként négyszeri lovas posta menetet tartani és 200 forint biztosítékot vagy készpénzben vagy 5% államkőtelezvénnyekben letenni.

Az erdélyi cs. k. postaigazgatóságtól.

N.-Szeben, május 24-én, 1861.

NEM HIVATALOS.

(163)

Ezen szabad királyi Kolozsvár városa területén, a kétviz közti tizedben 363 és 382 szám alatt létező nagy kiterjedésű telkek, a rajtok találtató új épületekkel — **igen kedvező feltételek mellett** — örök áron eladók. Értekezhetni irántuk a helyt lakó tulajdonossal.

(155)

Eladó szénafű.

(2—3)

A kolozsvári szénafűveken, részint a „Halmok” között, részint az „Elő-völgy” innenső oldalában 22 rúd szénafű eladó. Értekezhetni Tauffer Károly fűszerkereskedésében.

(159)

Cserébe, pénztoldás mellett, kerestetik egy ház, mely közép-, magyar-vagy b.-királyutezában legyen, napsoron, jó karban. Bővebben értekezhetni b.-királyuteza 22 szám alatt.

STEIN JÁNOS

Könyvtárusnál Kolozsvárrt kapható:

Diploma Leopoldinum

Articuli Diaetales 1791. et Articulus III. anni 1744. super hæreditario augustæ domus Austriacæ. utriusque secus jure et successionem. Egy füzetben 60 kr.

Magyarország pacificatioja, egy szabad szó a királyhoz és nemzethez.

Ára 20 kr.

KEMÉNY ZSIGMOND

Az Unio törvényekről.

Ára 10 kr.

Az 1861-dik évi

magyar országgyűlés.

Egy egy füzet ára 40 ujkr.